

Styrelsemöte för Trosaåns Vattenvårdsförbund, i Gnesta kommunhuset Elektron lokal Frösjön 27/11 2025

Närvarande: Axel Bodin, Elin van Dooren, Hugo Davegårdh, Lars Greger, Alf Hedlund, Anna Ekström, Johan Gustafsson, Niklas Spets, Bengt O Karlsson, Lina Vikström Bergqvist, Åsa Westlund, Rasmus Delteus, Bengt Gyltman, Patrik Waldenström, Viveka Larsson, Ritva Widgren, Stefan Björnmalm, Mats Klasson, Bengt Pettersson, Per Hanner.

1. Mötet öppnas

Ordförande öppnade mötet. Dagordningen fastställdes.

2. Val av justerare

Bengt O Karlsson och Mats Klasson valdes till justerare av protokollet.

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

4. Föregående protokoll

Föregående protokoll 2025-06-18. Pengar avsatta för testfiske har ej använts, annars inga synpunkter. Protokollet läggs till handlingarna.

5. Kassarapport

383 000 på kontot.

6. Rapporter från arbetsgrupper

a. Sillen. Hugo

Arbetsgrupp Sillen samordnas av Hugo. Det är många som anslutit i arbetsgrupp Sillen vilket är roligt!

Tillsyn av enskilda avlopp har utförts (även kring Frösjön). Det finns stora brister, många av de små avloppen uppnår ej kraven (främst kring Frösjön). Även tillsyn av lantbruk har utförts och där fanns mindre brister.

Mölnboån - vandringshinder har åtgärdats. Reningsverk tas ur drift om 1-2 år, vilket kommer minska näringsläckage. Diskussion kring vattenbalansfrågan.

Mölna/Alby - Sportfiskarna kikar på hur vandringshinder kan åtgärdas.

Området kring Julen (stor utdikat sjö). Kikar på att återställa/restaurera. Måste kolla om det tillhör vattenavledningsföretag.

Arbetsgruppen har även kikar på standardiserade testfisken, detta kommer att utredas mer framöver. Det kan vara intressant utifrån att vandringshinder har åtgärdats.

Internbelastning – se beslut under 8b.

Samfälligheten i Sund driver VA-anläggning och anlade våtmark för ca 2 år sedan. Bekymmer med uppsamlingsdamm där vall har kollapsat. Utreds och kikar på lösning. Svårt att provta översilningsvatten.

b. Frösjön och uppströms.

Arbetsgrupp Frösjön samordnas av Lina.

Lokalt åtgärdsprogram för delar av Trosaåns avrinningsområde i Gnesta. Huvudfokus är näringsbelastning. Utökat geografiskt område för att få med Sigtunaån och Sillen. Även titta på ammoniak (Sigtunaån och uppströms) samt kompletterande analyser av dagvatten.

En fältvandring med lantbrukare har genomförts inom projektet. Greppa näringen och Hushållningssällskapet föreläste ute i fält och vi tittade på ett dike och en anlagd våtmark. Fältvandringen var uppskattad och cirka 40 personer deltog. En markägare har efter mötet visat intresse att anlägga våtmark.

Testfiske i Frösjön. Testfisket var planerat att utföras 7–9 oktober i Frösjön. Det fanns dock inte tillräckligt med fisk för att kunna genomföra testfisket. Det finns en chans att fisket utfördes vid ett tillfälle då fisken av någon anledning migrerat från Frösjön, möjligen till Storsjön eller vattendrag emellan. Förutsättningarna, med avseende på siktdjup och vattentemperatur, var sådana att fisken inte borde ha migrerat. Det är således troligtvis inte ett fiskproblem i Frösjön, utan övergödningen beror till stor del på vattnet som kommer in till sjön. Ekolodning uppströms i Storsjön visade mycket stora stim på flera platser i Storsjön. Nu föreslår Klaravatten testfiske i tre uppströms sjöar (Kyrksjön, Storsjön och Valasjön) samt ekolodning av Frösjön.

Rekommendationen av Klara vatten är att starta arbete uppströms för att på så sätt få bättre vatten som kommer till Frösjön. Det är oklart vilken effekt reduktionsfiske uppströms har på Frösjön. Tyvärr utfördes inga analyser av Braxen, då ingen fisk togs upp. Det finns dock tidigare analyser av abborre från Frösjön och Sillen, dock ingår inte PFAs och läkemedel i analyserna.

Kan aluminiumfällning vara en metod för Frösjön? Innan åtgärd såsom aluminiumfällning behöver dock inflöden av näring minskas. Ett projekt pågår i Södertälje där Phoslock och aluminiumfällning testas i samma sjö. Resultat från projektet förväntas i sommar. Det finns även förslag på föreläsning om aluminiumfällning.

Diskussion fördes gällande reningsverk i Gnesta och vattentäkt i Trosa.

c. Rapport om nya hemsidan.

Förslag till ny hemsida presenterades av Anton Fouquet som tagit fram förslaget. Vi siktar på att ha hemsidan klar innan årsskiftet. Vi behöver bestämma hostingoperatör och undersöka kostnader. Förslag på ny logga finns på hemsidan, det togs inget beslut om den loggan ska användas. Några av oss behöver och kommer att gå utbildning hur sidan redigeras. Innehållet på hemsidan fylls på löpande. Vi tänker lagom med information med länkar till bl.a. VISS. Vi vill undvika löpande uppdateringar av fakta.

7. Inkommen post och övriga rapporter

Ingen inkommen post.

8. Beslutsärenden

a. Att ändra faktureringsrutin i förbundet.

Underlag: Idag faktureras årsavgifter efter årsmötet. Om ledamöterna ska vara behöriga och valbara på stämman krävs att årsavgiften då är betald. Förslaget är att besluta om fakturering i januari.

Beslut enligt framskrivet förslag.

b. Att förbundet till 20 % finansierar en kompletterande utredning av internbelastning i Sillen med 75 000 kr.

Underlag: Uppdraget avser en kompletterande utredning inför planerad åtgärd mot internbelastning i Sillen.

Uppdraget ska utmyнна i en redovisning av hur stora mängder läckagebenägen fosfor som finns i sjöns botten, samt vilken aluminiumdos som krävs för att fastlägga denna fosfor. Befintligt underlag omfattar främst data och skriftlig redovisning från en sedimentundersökning utförd år 2020 av Hifab AB (2021), samt av kompletterande analysdata (totalfosfor) från 2022 (Södertälje kommun).

Stadgarna anger att förbundet ska "hjälpa myndigheter med kunskap om det egna vattenområdet och utföra föreslagna åtgärder på lokal nivå." Kostnaden är beräknad till 375 000 kr. Förslaget är att förbundet beslutar att avsätta 75 000 kr till detta (20 %) och söker resterande medel, 300 000 kr, som LOVA-bidrag.

Beslut enligt framskrivet förslag.

c. Att förbundet finansierar synoptisk (samtidig) provtagning i in- och utflöden i Storsjön och Frösjön till en preliminär kostnad av 25 000 kr.

Underlag: För att kunna analysera lämpliga insatser i sjöarna behövs underlag att utgå från. Vid en synoptisk provtagning provtas alla in- och utlopp under samma dag. På så vis kan vi få ett bra underlag över betydande påverkanskällor.

Förslag på parametrar att provta:

Ämne
Vattentemperatur vid provtagning
Absorbans 420nm/5cm
Konduktivitet
Klorid
Ammoniumkväve (NH ₄ -N)
Fosfatfosfor (PO ₄ -P)
Nitrat+Nitrit nitrogen
Fosfor P
Total-kväve
Kalcium Ca
Kalium, K
Magnesium Mg (end surgjort)
Kalcium Ca
Kalium K
Magnesium Mg (end surgjort)

Beslut enligt framskrivet förslag.

Kommentarer, punkt b och c:

Vid 2025 års stämma antogs en budget enligt det följande: Förslag att 100 000 kr budgeteras som egeninsats för att medverka i ansökningar om bidrag för att identifiera och/eller genomföra åtgärder i Frösjön och/eller Sillen.

9. Övriga frågor

-

10. Nästa möte

Nästa möte hålls förslagsvis innan årsmötet, digitalt via teams. Inbjudan kommer.

Efter paus med fika hölls ett föredrag om fosforfilter av cellulosa, ett utvecklingsprojekt. Föredraget hölls av Erik Josephsson från *Nexus by Sweden* och *Biosorbe*.

Materialet produceras ur certifierad skog och kan fånga upp bl.a. olja och fosfor. Fosfor kan sedan återanvändas som näring, exempelvis inom lantbruk. Produkten bryts ner och då kan växterna komma åt fosfor.

Alternativ till cellulosa är material av ull och glas. Glas materialet kan återanvändas många gånger.

Testobjekt sökas. Utlopp fosfordammar? Dagvattenbrunnar? Lakvatten deponier? Hästgårdar?

11. Mötets avslutande

Ordförande avslutade mötet.

Ordförande Axel Bodin

Sekreterare Lina Vikström Bergqvist

Justerare Bengt O Karlsson

Justerare Mats Klasson